

LÄROBOK
I
ARITMETIK

AF

GULLBRAND ELOWSON

FIL. DOKTOR

LEKTOR I MATEMATIK OCH FYSIK

R. N. O.

Andra omarbetade och tillökta upplagan

Särskildt häftade Facit-tabeller medfölja

UPSALA
W. SCHULTZ

UPSALA 1890
ALMQVIST & WIKSELLS BOKTR.-AKTIEB.

FÖRETAL.

En ny upplaga af min lärobok i aritmetik utgifves härmed. Uti den första upplagan ställdes såsom mål för undervisningen i aritmetik en klar och tydlig uppfattning af lagarna för de aritmetiska räkneoperationerna samt säkerhet och färdighet i dessa operationers användning. Detta mål har vid omarbetningen oförryckt blifvit fasthållet. De förändringar, som i denna nya upplaga företagits, hafva städse haft till syfte, att boken skulle genom desamma blifva mera enkel, lättfattlig och tidsenlig. Sålunda har åt läran om hela tal gifvits en mera öfverskådlig anordning. För lättfattlighetens skull har framställningen af läran om bråk blifvit fördelad i två kapitel, nämligen det 2:dra och det 3:dje. Därigenom hafva decimalbråk kunnat behandlas dels före allmänna bråk och med anslutning till grundsatsen om hela tals beteckning med siffror dels efter allmänna bråk och såsom en tillämpning af dessa. Särskild uppmärksamhet har egnats åt periodiska decimalbråk.

Det metriska mått- och viktsystemet har lagts till grund för behandlingen af läran om motsvarande sorter. En jämförelse, såväl numerisk som grafisk, med äldre sorter har meddelats. För lösningen af problem, hörande till regula de tri, har i 5:te kapitlet framställts en teori, hvarmed afsetts att gifva lärjungen en klar och redig uppfattning af nämnda problem. De följande kapitlen, från och med det 6:te till och med det 11:te enligt nya nummerföljden, hafva öfvenledes undergått modifikation, hvilkas syftemål varit att höja det pedagogiska värdet af innehållet i dessa kapitel.

Den första upplagan innehöll några planimetriska och stereometriska satsar utan bevis. Den nya upplagan innehåller i sitt 12:te kapitel en på bindande bevisning grundad framställning af planimetriens och stereometriens viktigaste lärosatser.

Då arbetets tryckning började på våren 1889, följdes i afseende på rättskrifningen den norm, hvilken för då tillgängliga ordböcker och ordlistor öfver svenska språket varit allmänligen gällande. Emellertid utkom under tryckningens fortgång den epokgörande sjette upplagan af Svenska akademins ordlista öfver svenska språket. Jag beslöt då att följa de i nämnda ordlista antagna grundsatser för rättskrifningen och att, där dubbelformer anförts, använda den främst angifna formen. Den sålunda föranledda ändringen af rättskrifningen har inträdt med sjette arket.

För det värderika biträde, som läroverksadjunkten J. E. ADLER och extra läraren J. ELG lemnat vid lärobokens omarbetning, hembär jag dem mitt tack-samma erkännande. Särskildt tackar jag nämnda herrar för deras osparda möda med kontrollen af facit-tabellerna.

Karlstad i Augusti 1890.

Gullbr. Elowson.